

Streszczenie

Twórczość akordeonowa Arne Nordheima. Studium indywidualnych środków przekazu oraz przedstawienie dzieł wraz z percepcją w różnych środowiskach społecznych i kulturowych.

słowa kluczowe: akordeon, Arne Nordheim, skandynawska muzyka akordeonowa, literatura akordeonowa II poł. XIX w., percepcja akordeonowych dzieł Nordheima,

Paca doktorska zatytułowana *Twórczość akordeonowa Arne Nordheima. Studium indywidualnych środków przekazu oraz przedstawienie dzieł wraz z percepcją w różnych środowiskach społecznych i kulturowych*. przedstawia kompozycje, w których Arne Nordheim wykorzystał współczesny akordeon koncertowy. Utwory napisane przez tego kompozytora stanowią istotny wkład w rozwój oryginalnej literatury akordeonowej.

Praca składa się z trzech rozdziałów. W pierwszym autor przedstawia życiorys twórcy. Rys biograficzny opisuje czas dzieciństwa, przebieg kształcenia oraz drogę jaką Nordheim przebył, aby zostać najwybitniejszym norweskim kompozytorem II poł. XX w. Istotnym elementem podkreślonym w niniejszej części jest korelacja z polskimi artystami oraz działalność na polskiej scenie muzycznej.

W drugim rozdziale przedstawione zostają cztery kompozycje: *Signals* na akordeon, gitarę elektryczną i instrumenty perkusyjne, *Dinosauros* na akordeon i taśmę elektroniczną, *Spur* na akordeon i orkiestrę symfoniczną oraz *Flashing* na akordeon solo. Są one poddane analitycznemu opisowi uwzględniającemu innowacyjne elementy interpretacyjne oraz wykonawcze. Z punktu widzenia literatury akordeonowej utwory te są bardzo istotnymi pozycjami, które wpłynęły na jej rozwój. W dziełach Nordheima współczesny akordeon koncertowy zostaje ukazany w różnorodnych rolach oraz odsłonach.

Trzeci rozdział pracy opiera się na przedstawieniu zarysu przebiegu procesu percepcyjnego, któremu w różnych ośrodkach społecznych oraz kulturowych poddane zostały wybrane fragmenty utworów Nordheima. Opis problemu badawczego oraz przybliżenie metodologii poprzedza prezentację wyników ankiety przeprowadzonej w celu zbadania opisanego powyżej problemu. Eksperyment przeprowadzony w ramach niniejszej pracy przyczynił się do popularyzacji akordeonowej twórczości Nordheima wśród ankietowanych, którzy z jego utworami mieli styczność po raz pierwszy.

Summary

Arne Nordheim's accordion works. A study of individual artistic means of communication and presentation of selected pieces and their reception in different social and cultural circles.

Keywords: accordion, Arne Nordheim, Scandinavian accordion music, accordion literature in the second half of the 19th century, reception of Arne Nordheim's accordion pieces,

This doctoral thesis titled *Arne Nordheim's accordion works. A study of individual artistic means of communication and presentation of selected pieces and their reception in different social and cultural circles* presents Arne Nordheim's musical compositions which employ modern accordions of the highest technical standard. His music has greatly contributed to the development of original accordion literature.

The thesis is divided into three parts. In the first one, the author presents the artist's biography. It recounts Nordheim's childhood years, his education as well as a journey he had to undertake in order to become Norway's greatest composer of the second half of the 20th century. An important aspect underlined in this section is his relationship with Polish artists and his activity on the Polish musical scene.

The second chapter demonstrates four of his compositions: *Signals* for accordion, electric guitar and percussion, *Dinosauros* for accordion and tape, *Spur* for accordion and symphony orchestra and *Flashing* for solo accordion. They are subject to analytical description with an emphasis on their innovative elements pertaining to the performance and interpretation. These compositions were essential to the development of modern accordion literature. In his compositions, Arne Nordheim concocted many new, diverse roles and iterations for modern accordion.

The third chapter presents an outline of an experiment conducted in different social and cultural circles which examined the reception of selected excerpts of Arne Nordheim's music. Additionally, the author provides the research question as well as an explanation of the methodology before showing the results of the survey intended to answer aforementioned question. The experiment conducted for the purposes of this thesis has popularised Arne Nordheim's accordion music among the respondents of whom the majority had never heard it before.